

Wrocław, 20 grudnia 2002 roku

WK.0913/313/K-54/02

**Pan
Leszek Orpel
Burmistrz Miasta**

**ul. Poznańska 2
58 – 330 Jedlina Zdrój**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), w okresie od 11 września 2002 r. do 15 listopada 2002 r. przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Jedlina Zdrój. Ustalenia kontroli przedstawione zostały w protokole, którego jeden egzemplarz w dniu jego podpisania został przekazany urzędującemu Komisarzowi Rządowemu – Pani Iwonie Żuk – Magierskiej.

Z ustaleń kontroli wynika, że organizacja pracy Urzędu oraz obowiązujące przepisy wewnętrzne zapewniały od strony formalnej prawidłową realizację przez Zarząd Miasta stawianych przed nim zadań, jednak w praktyce nie były one respektowane, co było powodem takich nieprawidłowości, jak np. niedobór gotówki w kasie (wyjaśniony w trakcie kontroli), powielanie numerów uchwał i decyzji Burmistrza Miasta, zaniechanie przeprowadzenia inwentaryzacji nieruchomości stanowiących własność Gminy, wadliwe prowadzenie raportów kasowych, czy też płacenie faktur niesprawdzonych pod względem merytorycznym. Dowodziło to zaniechania kontroli wewnętrznej, o której mowa w art. 35 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.). W jednostce brak było spójnego i kompleksowego systemu przepisów wewnętrznych, w rozumieniu przepisów art. 35a ust. 3 tej ustawy. Brak takiego systemu został również stwierdzony w trakcie kontroli przeprowadzonej w I połowie 2002 r. przez NIK i był przedmiotem zalecenia pokontrolnego.

Stwierdzono ponadto, że w księgach rachunkowych nie ujmowano rachunków i not obciążeniowych powodujących powstanie należności Urzędu, a także księgowej wartości gruntów Gminy, co było uchybieniem art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), a w świetle art. 24 ust. 2 tej ustawy stanowiło o ich nierzetelności. Ze względu na dokonane podziały geodezyjne działek oraz transakcje kupna – sprzedaży, jakie nastąpiły w latach 1990 – 2001, nie udało się w trakcie kontroli ustalić księgowej wartości wszystkich nieruchomości stanowiących aktualnie własność Gminy. Nierzetelność ksiąg nie miała wprowadzić negatywnych skutków dla finansów Gminy, jednak z jej powodu zestawienia obrotów i sald nie wykazywały wszystkich należności Urzędu (wadliwość ksiąg rachunkowych w świetle art. 18 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości) i – tym samym – utrudniały kontrolę egzekwowania powstałych należności.

Mimo prowadzenia ksiąg pomocniczych w zakresie zobowiązań Urzędu, nie ustrzeżono się konieczności płacenia odsetek za nieterminowe regulowanie faktur składanych przez dostawców usług (§ 458). Skutki finansowe dla budżetu Gminy na 2001 r. wyniosły łącznie 30.258,09 zł, przez co spełnione zostały przesłanki do stwierdzenia czynu noszącego znamiona naruszenia dyscypliny

finansów publicznych. Zapłacone odsetki dotyczyły faktur złożonych w Urzędzie Miasta w latach 1998 – 2001. Osobami odpowiedzialnymi za ten czyn byli Burmistrz (Ryszard Kotuła) i Skarbnik Gminy (Joanna Kałmuczak), a w okresie „vacatu” na stanowisku Skarbnika Gminy (X 2000 r. – V 2001 r.) – również Główna Księgowa Urzędu Miasta.

Na wniosek kontrolujących część stwierdzonych nieprawidłowości została usunięta jeszcze w trakcie trwania czynności kontrolnych. Wśród nich należy wymienić:

- dostosowanie wysokości zakwestionowanych składników wynagrodzenia i odpisu na ZFŚS do zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz zwrot nadpłaconych kwot;
- zmodyfikowanie ewidencji druków ścisłego zarachowania oraz księgi depozytów przechowywanych w kasie Urzędu;
- zaprowadzenie ewidencji pozabilansowej dotyczącej planu dochodów i wydatków budżetu (konta 991 i 992);
- doprowadzenie ewidencji finansowych składników majątku trwałego (konto 031) do zgodności ze stanem rzeczywistym.

Ponadto w trakcie kontroli wszczęto postępowanie wyjaśniające odnośnie podatników objętych kontrolą u których stwierdzono rozbieżności między danymi wykazanymi w deklaracjach podatkowych a ewidencją gruntów.

Pozostałe nieprawidłowości były następstwem wadliwej interpretacji przepisów prawa oraz niewystarczającej staranności w ich przestrzeganiu i sprowadzały się do niżej wskazanych.

W zakresie wewnętrznych regulacji organizacyjno – prawnych

Zakładowy Plan Kont jednostki (Urząd) nie został dostosowany do wymogów art. 10 powołanej ustawy o rachunkowości, oraz art. 17 ust. 2 tej ustawy w zakresie metod prowadzenia kont pomocniczych dla poszczególnych składników rzeczowego majątku obrotowego. Nie ujęto w nim również uproszczeń stosowanych w ewidencji księgowej, a stosowana numeracja urzędów księgowych uniemożliwiała ustalenie rodzaju tych urzędów (księga podstawowa – księga pomocnicza). Wykorzystywany program komputerowy nie spełniał wymogów art. 5 ustawy o rachunkowości w zakresie ewidencji podatków (brak zachowania zasady ciągłości ksiąg) oraz zasad prowadzenia ksiąg określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752), a wydruki komputerowe, stanowiące księgi rachunkowe, były pozbawione elementów wymaganych art. 13 ust. 2 i 3 tej ustawy.

W instrukcji obiegu i kontroli dokumentów posługiwano się pojęciem „wydział”, co stało w sprzeczności z Regulaminem organizacyjnym Urzędu, wg którego strukturę Urzędu tworzyły „referaty”

W zakresie funkcjonowania księgowości i sporządzania sprawozdawczości

Sposób korygowania błędów księgowych był niezgodny z art. 22 ustawy o rachunkowości – w odniesieniu do dokumentów księgowych oraz z art. 25 ust. 1 tej ustawy – odnośnie ksiąg, a stosowane zasady ewidencji księgowej nie odpowiadały zasadom określonym w powołanym załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości. Niektóre wpływy traktowano jako tzw. „zwrot wydatków” – bezpodstawnie w świetle § 14 ust. 1 rozporządzeniem

Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1333), który pojęcie „zwrotu wydatków” zastrzega wyłącznie dla państwowych jednostek budżetowych. Ewidencja księgowa (konto syntetyczne 101 – „Kasa”) była prowadzona z naruszeniem zasad terminowości zapisów wymaganej art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 pkt.3) powołanej ustawy o rachunkowości, natomiast na koncie 130 – „Rachunek bankowy urzędu”, zaniechano prowadzenia ewidencji dochodów, co stało w sprzeczności z § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 50, poz. 511 ze zm.). Zaniechano prowadzenia ksiąg podstawowych (ewidencji syntetycznej), co było sprzeczne z art. 13 ust. 1 pkt.2 w związku z art. 2 ust. 1 pkt.4 ustawy o rachunkowości.

Zaniedbano egzekwowania od poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy sprawozdań jednostkowych o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych (2000 r.) oraz Rb-27S, a dodatkowo – w przypadku Szkoły Podstawowej i Gimnazjum – również Rb-28S i Rb-Z (2001 r.) wymaganych § 3 pkt.1 Rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2000 r. w sprawie zasad i terminów sporządzania sprawozdawczości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 16, poz. 209 ze zmianami) oraz § 4 ust. 1 pkt.2 lit. b Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279). Ten sam przepis został naruszony przez Przewodniczącego Zarządu Miejskiego, który nie sporządził jednostkowego sprawozdania Rb-Z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Sprawozdania z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy za I półrocze 2000 r. i I półrocze 2001 r. sporządzono niezgodnie z zasadami określonymi przepisami § 9 ust. 1 pkt.8 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2000 r. – odnośnie sprawozdań za I półrocze 2000 r. oraz z § 7 ust. 3 w związku z § 3 ust. 1 pkt.10 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 r. – odnośnie sprawozdań za I półrocze 2001 r., wykazano w nich bowiem kwotę skutków udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień w podatkach i opłatach lokalnych w 2000 r. o 3.884 zł niższą niż to wynika ze stosownych decyzji, natomiast w 2001 r. o 1.660 zł wyższą niż to wynika ze stosownych decyzji.

Wskutek wykazania w sprawozdaniach z wykonania podstawowych dochodów podatkowych za I półrocze 2000 r. udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień w podatkach i opłatach lokalnych niższych od rzeczywistych, Gmina otrzymała w 2001 r. subwencję wyrównawczą w wysokości wyższej o 7.639 zł od należnej.

Ujęta w bilansie jednostki za 2001 r. kwota zobowiązań z tytułu dostaw i usług została zawyżona o kwoty wynikające z faktur, które wpłynęły w styczniu 2002 r., z powodu przyjęcia za datę powstania zobowiązania datę wystawienia faktury, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Kwota zobowiązań z tytułu tzw. sum obcych obejmowała m.in. kwoty gwarancji należytego wykonania umów składanych przez wykonawców w formie gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych. Złożone gwarancje nie określały dokładnej kwoty, a jedynie zawierały zobowiązanie dokonania wypłaty kwoty pieniężnej do określonej wysokości i – w świetle art. 21 ust. 1 pkt.3 ustawy o rachunkowości – nie były dokumentami, które mogły stanowić podstawę zapisu w księgach rachunkowych. Ponadto w pozycji „pozostałe należności” omyłkowo wykazano

należności z tytułu dostaw i usług, mimo że kwota tych należności została zaewidencjonowana na koncie 201 – „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

Rozliczenia gotówkowe były dokonywane z naruszeniem zasad bezpiecznego przechowywania i wypłacania gotówki (brak okienka kasowego, barierki, lady, wzmocnionych drzwi itp.) - w ogólnie dostępnym pomieszczeniu, będącym miejscem pracy dwóch osób. Raporty kasowe nie były oznaczane co do zakresu operacji w nich ujętych („wydatki”, „znaki skarbowe”, „zwrot dochodów”). Ponadto sposób ich numeracji uniemożliwiał jednoznaczne określenie rodzaju raportu kasowego, co stanowiło naruszenie art. 13 ust. 2 pkt.1 ustawy o rachunkowości. W raportach kasowych, sporządzanych z dowolną częstotliwością (niezgodnie z § 9 instrukcji kasowej), brakowało numerów identyfikacyjnych dowodów księgowych stanowiących podstawę dokonywania w nich zapisów, co było ich wadą w świetle art. 23 ust. 2 pkt.2 ustawy o rachunkowości.

Istniały rozbieżności, dotyczące daty dokonania wypłaty, pomiędzy adnotacją kasjera a potwierdzeniem osoby odbierającej gotówkę. Wystąpiły przypadki dokonywania wypłat na podstawie dokumentów wadliwych w świetle art. 21 i 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz § 7 pkt.3 instrukcji obiegu i kontroli dokumentów. Na listach wypłat dodatków mieszkaniowych brakowało daty odbioru należnych kwot przez osoby uprawnione.

Kwoty wpłaconych na rachunek gminy kaucji gwarancyjnych, stanowiących zabezpieczenie należytego wykonania umów, oraz wadia wnoszone przez oferentów przystępujących do przetargów w trybie ustawy o zamówieniach publicznych, nie były zwracane w terminach wymagalnych. Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości był wadliwy obieg dokumentów Urzędu, bowiem zwrot kaucji i wadiów dokonywany był na podstawie pism otrzymywanych z Referatu Gospodarki Miejskiej o zwolnieniu depozytów, przekazywanych po upływie wymagalnych terminów zwrotu kaucji i wadiów.

W zakresie wykonywania budżetu

Stosowano błędną – w świetle rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lipca 2000 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. Nr 59, poz. 688 ze zmianami) – klasyfikację wydatków i dochodów (str. 44 protokołu kontroli).

Odstąpiono od obowiązku prowadzenia rejestrów spraw dotyczących wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych; ponadto stwierdzono, że rejestry w sprawach podatkowych prowadzone były niezgodnie z przepisami § 16 i § 17 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319),

Skutki finansowe wynikające z ustawowego zwolnienia w podatku rolnym odnośnie ulgi górskiej we wnioskach o przyznanie subwencji rekompensującej utracone dochody z tytułu ustawowych ulg i zwolnień za 2001 r. i 2002 r. (według stanu na 30 czerwca 2002 r.) - zostały zawyżone odpowiednio o kwotę 62,27 zł i 158,90 zł. Ponadto dane we wnioskach wykazywano w zaokrągleniu do pełnych dziesiątek złotych, a nie jak tego wymagają wzory wniosków – do pełnych złotych. Według przepisów § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 17 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad obliczania i trybu przekazywania gminom kwoty subwencji rekompensującej dochody utracone z tytułu ustawowych ulg i zwolnień (Dz. U. nr 13, poz. 118), kwotę rekompensującą stanowi suma kwot

wykazanych we wnioskach składanych przez gminę. W związku z tym gmina otrzymała nienależnie z budżetu państwa subwencję rekompensującą w podanych wyżej wysokościach.

Zwroty nadpłat w podatku od nieruchomości były dokonywane bez przeprowadzenia postępowania podatkowego wymaganego przepisami rozdziału 9 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.), natomiast procedura postępowania w pozostałych sprawach podatkowych (umorzenie i rozłożenie na raty zaległości podatkowej) była wadliwa ze względu na nieprzestrzeganie wymaganej art. 126 Ordynacji podatkowej zasady pisemności postępowania, a także zaniechanie egzekwowania opłaty skarbowej, należnej na podstawie art. 1 ust. 1 pkt.1 lit. a ustawy z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 86 poz. 960 ze zm.), i załatwianie spraw z naruszeniem terminu określonego art. 139 § 1 Ordynacji podatkowej

W przypadkach, gdy podstawa opodatkowania w deklaracjach dotyczących podatku od nieruchomości od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej składanych za dany okres różniła się w porównaniu z deklaracjami z poprzedniego okresu, nie przeprowadzano czynności sprawdzających wymaganych art. 274 ustawy Ordynacja podatkowa.

Osobie prawnej – spółce z o.o., ze względu na zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej na powierzchni 720 m² z budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wyłączono ww. powierzchnię i opodatkowano ją według stawek jak od budynków pozostałych. W orzecznictwie podkreśla się, iż okresowe niewykorzystanie nieruchomości nie powoduje, że nieruchomości przestają być związane z prowadzoną przez podmiot gospodarczy działalnością gospodarczą.

Wpłaty podatku, dokonywane przez osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej z opóźnieniem, nie były konsekwentnie rozksięgowane na zaległość główną i należne odsetki, co było niezgodne z art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej, a dodatkowo powodowało pobranie odsetek w nieprawidłowej wysokości lub zaniechanie ich naliczania.

Decyzje w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie zawierały daty ich wydania, co było uchybieniem art. 107 § 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 1980 r. Nr 9, poz. 26 ze zm.). Po dniu wejścia w życie uchwały Rady Miejskiej nr 158/2001 z 27 września 2001 r. w sprawie ustalenia dla terenu miasta Jedlina Zdrój liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych oraz warunków sprzedaży tych napojów, od osób ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie żądano decyzji Powiatowego Inspektora Sanitarnego, wymaganej przez ww. uchwałę.

Decyzje w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie były doręczane stronom za pokwitowaniem odbioru wraz ze wskazaniem jego daty, czego wymaga art. 46 KPA. Wnioski w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych rozpatrywane były po terminie określonym w art. 35 § 2 i § 3 KPA, tj. po upływie miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych były naliczane i pobierane niezgodnie z art. 11¹ ust. 5 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. nr 147, poz. 1231), tj. w wysokości nieproporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia. Pierwsze opłaty za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych były wnoszone po terminie wskazanym w art. 11¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży były wydawane na okresy krótsze

niż wymagały tego przepisy art. 18 ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. na okres krótszy niż cztery lata – w przypadku zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży i krótszy niż dwa lata w przypadku zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży.

Nie przestrzegano prawa pracowników odbywających podróże służbowe do diety należnej im do końca 2001 r. na podstawie § 3 w związku z § 4 ust. 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 czerwca 1998 r. w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej odbywanej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 69, poz. 454 ze zm.) i od 2002 r. na podstawie § 3 w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania oraz wysokości należności przysługującym pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 151 poz. 1720), a należności z tytułu wykorzystywania samochodu prywatnego do celów służbowych w 2002 r. ustalano według nieaktualnych – w świetle obowiązujących na mocy § 5 ust. 3 tego rozporządzenia – stawek zryczałtowanych kosztów.

Z budżetu Gminy dokonywano wydatków dotyczących osób fizycznych, co było sprzeczne z art. 7 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), a także wspólnot mieszkaniowych współtworzonych przez Gminę - poprzez realizację faktur dotyczących remontu budynków – wbrew art. 15 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 30 ust. 1 pkt.3 ustawy z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 ze zm.).

Z ustaleń kontroli wynika, że w 2001 r. z budżetu gminy została wypłacona kwota 30.258,09 zł w formie odsetek z tytułu nieterminowo regulowanych zobowiązań.

W sprawach o zamówienia publiczne dopuszczano do postępowania oferty, które nie spełniały wymogów specyfikacji istotnych warunków zamówienia i – zgodnie z art. 27a ust. 1 pkt.1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664) – podlegały odrzuceniu. W konsekwencji przeprowadzano postępowanie, które należało unieważnić na podstawie art. 27b ust. 1 pkt.1 tej ustawy. Dokumentacja postępowań nie zawierała potwierdzeń wykonania przez zamawiającego czynności związanych z tymi postępowaniami, takich jak wysłanie informacji o zmianie terminu składania ofert, potwierdzenie przez Referat Finansowo – Budżetowy daty wniesienia wadium oraz istnienia okoliczności uzasadniających wybór trybu postępowania (negocjacje z zachowaniem konkurencji przy wyborze banku na udzielenie kredytu w kwocie 1.100.000 zł); dowodziło to jej wadliwości w świetle art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych, wymagającego zachowania pisemnej formy postępowania.

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym

Ogłoszenia o przetargach nie zawierały wszystkich informacji wymaganych przepisami § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 stycznia 1998 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub gminy (Dz. U. Nr 9, poz. 30) w związku z art. 35 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. nr 46, poz. 543 ze zm.)

Cena gruntu zbywanych nieruchomości była ustalana na podstawie nieaktualnych operatów szacunkowych - wartość gruntu oszacowana w tych operatach nie odzwierciedlała wartości rynkowej tych nieruchomości w dniu zawarcia umowy przenoszącej własność;

Zniżka udzielona kombatantowi przy sprzedaży lokalu mieszkalnego na podstawie art. 20 ust. 1 pkt.2 ustawy z 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego zostały wyliczona od ceny nieruchomości określonej na podstawie art. 67 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, a nie od ceny zakupu jak do tego zobowiązują przepisy art. 20 ust. 1 pkt.2 ustawy o kombatantach (...), w związku z tym do budżetu gminy wpłynęła z tytułu dochodów ze sprzedaży składników majątkowych kwota niższa o 2.596 zł od należnej.

Zarząd Miasta w informacji o stanie mienia komunalnego, przedłożonej Radzie Miasta wraz z projektem budżetu na 2002 r., nie zawarł wszystkich elementów wymienionych w art. 120 ustawy o finansach publicznych, a mianowicie: danych dotyczących przysługujących Gminie praw własności, informacji o znajdujących się w posiadaniu gminy akcjach i udziałach w spółkach, dochodów z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz wykonywania posiadania, a także danych dotyczących zmian w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji.

Rada Miejska nie uchwaliła stawek opłaty adiacenckiej na podstawie art. 146 ust. 2 i art. 107 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Środki trwałe zaliczono do niewłaściwych grup Klasyfikacji Rodzajowej Środków Trwałych, niezgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. nr 112, poz. 1317), a w protokołach likwidacji środków trwałych nie wskazywano na sposób (metodę) ich likwidacji. Przy rozliczaniu różnic inwentaryzacyjnych niedobory w części uznane zostały za niezawinione, chociaż uzasadnienie tej decyzji jednoznacznie wskazywało na winę osób, którym powierzono brakujące składniki majątkowe.

W zakresie rozliczeń finansowych Gminy z jej jednostkami organizacyjnymi

Projekty planów finansowych jednostek budżetowych na 2001 r. zostały opracowane z przekroczeniem terminu określonego w art. 125 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Zarząd Miasta przekazał podległym jednostkom informację o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków przyjętych w budżecie na 2001 r. po terminie określonym w art. 126 ust. 1 pkt.2 wyżej powołanej ustawy.

Zarząd Miasta nie przekazał podległym jednostkom informacji niezbędnych do opracowania projektów ich planów finansowych na 2002 r., do czego był zobowiązany na podstawie przepisów art. 125 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.. Brak ww. informacji w konsekwencji spowodował nieopracowanie przez jednostki budżetowe projektów ich planów finansowych.

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 cyt. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o:

- 1) Podjęcie działań mających na celu wypełnienie wynikającego z art. 35a ustawy o finansach publicznych obowiązku opracowania, wprowadzenia w życie i stosowania procedur kontroli finansowej w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zadań w zakresie gospodarki finansowej.
- 2) Uzupełnienie zakładowego planu kont jednostki (urzędu), poprzez określenie w nim m.in. metod prowadzenia kont pomocniczych dla poszczególnych składników rzeczowego majątku obrotowego, uproszczeń stosowanych w ewidencji księgowej oraz innych danych określonych przepisami art. 10 ustawy o rachunkowości.

- 3) Dostosowanie wykorzystywanych w Gminie programów finansowo – księgowych do aktualnie obowiązujących przepisów ustawy o rachunkowości, Ordynacji podatkowej oraz rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy Ordynacja podatkowa.
- 4) Systematyczne prowadzenie rejestrów prowadzonych spraw zgodnie z przepisami § 16 i § 17 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej (Dz.U. Nr 112, poz. 1319).
- 5) Egzekwowanie od kierowników wszystkich jednostek organizacyjnych Gminy obowiązku składania jednostkowych sprawozdań, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt.2 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24 poz. 279) – w terminach określonych w § 14 tego rozporządzenia.
- 6) Ewidencjonowanie wszystkich dokumentów powodujących powstanie należności Urzędu, zgodnie z wymogiem art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 7) Podawanie do sprawozdań z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy danych w zakresie udzielonych ulg, umorzeń, odroczeń i zwolnień zgodnie z zasadami określonymi w przepisach regulujących sporządzanie półrocznych sprawozdań z wykonania podstawowych dochodów podatkowych (załącznik nr 2 do powołanego rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej).
- 8) Sporządzenie korekty sprawozdania z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy za I półrocze 2000 r. wraz ze wskazaniem danych, które uległy zmianie i wyjaśnieniem ich przyczyn w zakresie skutków finansowych finansowych ulg i zwolnień w podatkach oraz przesłanie korekty wraz z objaśnieniami do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu – Zespół w Wałbrzychu.
- 9) Wykazywanie prawidłowych danych we wnioskach o przyznanie subwencji rekompensującej utracone dochody z tytułu ulg i zwolnień, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 17 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad obliczania i trybu przekazywania gminom kwoty rekompensującej dochody utracone z tytułu ustawowych ulg i zwolnień, sporządzanie tych wniosków na podstawie prawidłowych dokumentów.
- 10) Sporządzenie korekt wniosków o subwencję rekompensującą wraz ze wskazaniem danych, które uległy zmianie i wyjaśnieniem przyczyn w zakresie skutków finansowych ulg i zwolnień w podatku rolnym oraz przesłanie w/w korekt wraz z objaśnieniami do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu – Zespół w Wałbrzychu.
- 11) Wykazywanie w bilansie jednostki jedynie takich zobowiązań, które dotyczą roku, za który został sporządzony bilans – zgodnie z wymogami określonymi w art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, oraz we właściwych pozycjach.
- 12) Zaniechanie ujmowania w ewidencji księgowej Urzędu kwot wynikających z przyjętych od kontrahentów, w formie gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych, zabezpieczeń należytego wykonania umów.
- 13) Poinformowanie o podjętych czynnościach mających na celu skuteczne wyeliminowanie przypadków poprawiania błędów księgowych w sposób inny niż przewidziane w art. 25 ustawy o rachunkowości.
- 14) Stosowanie prawidłowej klasyfikacji budżetowej dochodów i wydatków – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów.

- 15) Przygotowanie wyodrębnionego pomieszczenia kasowego zapewniającego pełne bezpieczeństwo walorów przechowywanych w kasie Urzędu Miejskiego.
- 16) Sporządzanie raportów kasowych zgodnie z wymogami określonymi w instrukcji kasowej oraz art. 23 ust. 2 pkt.2 ustawy o rachunkowości.
- 17) Jednoznaczne oznaczanie poszczególnych raportów kasowych co do zakresu operacji w nich ujmowanych („wydatki”, „znaki skarbowe”, „zwrot dochodów”) – zgodnie z wymogami określonymi w art. 13 ust. 2 pkt.1 ustawy o rachunkowości.
- 18) Dokonywanie wypłat z kasy na podstawie kompletnych dokumentów tj. zawierających wszystkie elementy określone w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz sprawdzonych pod względem merytorycznym (§ 7 pkt.3 instrukcji obiegu i kontroli dokumentów).
- 19) Prowadzenie gospodarki drukami ścisłego zarachowania zgodnie z uregulowaniami zawartymi w instrukcji druków ścisłego zarachowania oraz w sposób umożliwiający ich kontrolę i prawidłowe wykorzystanie.
- 20) Dokonywanie zwrotu w wymagalnych terminach kaucji gwarancyjnych stanowiących zabezpieczenie należytego wykonania umów oraz wadium wnoszonych przez oferentów przystępujących do przetargów w trybie ustawy o zamówieniach publicznych.
- 21) Dokonywanie spłat zobowiązań w terminach określonych umowami i w harmonogramach spłat kredytów, zgodnie z art. 28 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
- 22) Bieżące analizowanie przez pracownika odpowiedzialnego za wymiar podatków lokalnych deklaracji podatkowych osób prawnych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej pod kątem poprawności ich sporządzania i zgodności ze stanem faktycznym, a w przypadku stwierdzenia w nich błędów, oczywistych omyłek bądź wypełnienia niezgodnie z wymaganiami – wszczynanie czynności wyjaśniających zgodnie z art. 274 Ordynacji podatkowej. Wszczęcie i przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego odnośnie rozbieżności stwierdzonych w trakcie kontroli w podstawie opodatkowania pomiędzy kolejno składanymi deklaracjami u podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz wezwanie do złożenia korekt deklaracji w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego opodatkowania.
- 23) Zakończenie postępowania podatkowego wobec podmiotów u których w trakcie kontroli stwierdzono różnice w podstawie opodatkowania gruntów pomiędzy tymi, które zostały wykazane w deklaracjach podatkowych a tymi, które widnieją w ewidencji gruntów i budynków. Zakończenie postępowania podatkowego wobec podmiotu wykazującego w deklaracji podatkowej nieruchomości, których jest on najemcą.
- 24) Opodatkowanie podatnika (osoby prawnej), który zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej na powierzchni 720 m² według stawek związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a) oraz pkt 2 lit. b) ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 9 poz. 84 ze zm.).
- 25) Egzekwowanie od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej składania deklaracji podatkowych w terminach ustawowych (art. 6 ust. 8 pkt.1 i 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych), a w przypadku nie wywiązywania się z tego obowiązku stosowanie art. 54 § 1 ustawy z 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 83, poz. 930 ze zm.). Dokonywanie na wszystkich deklaracjach adnotacji odnośnie daty wpływu jej do Urzędu.

- 26) Dokonywanie we wszystkich przypadkach zarachowania wpłat na poczet zaległości podatkowych, gdy zapłacona kwota nie wystarcza na pokrycie zaległości wraz z należnymi od niej na dzień wpłaty odsetkami – w sposób określony w art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej oraz wydawanie postanowień na podstawie art. 273 § 1 pkt.2 lit. a ww. ustawy. Przeprowadzenie analizy wszystkich kont podatkowych i wyegzekwowanie należnych a niezapłaconych odsetek od wpłat dokonanych w latach ubiegłych lub dokonanie zwrotu nienależnie pobranych odsetek.
- 27) Egzekwowanie od osób ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych decyzji Powiatowego Inspektora Sanitarnego, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej nr 158/2001.
- 28) Rozpatrywanie podań w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z terminem określonym w art. 35 § 2 oraz § 3 KPA.
- 29) Zamieszczanie na decyzjach w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych daty ich wydania, zgodnie z art. 107 § 1 KPA.
- 30) Doręczanie stronom zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 46 KPA, tj. poprzez potwierdzenie doręczenia własnoręcznym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.
- 31) Ustalanie okresu ważności zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ust. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 32) Pobieranie od osób, którym wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pierwszej opłaty z tytułu nabycia tego zezwolenia w terminie określonym w art. 11¹ ust. 2 powołanej wyżej ustawy, tj. przed wydaniem zezwolenia.
- 33) Naliczanie i pobieranie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia – zgodnie z przepisami art. 11¹ ust. 8 powołanej wyżej ustawy.
- 34) Ustalenie księgowej wartości nieruchomości stanowiących aktualnie własność Gminy, uzupełnienie ksiąg rachunkowych środków trwałych (księga inwentarzowa, konto 011) oraz bieżące ujmowanie w nich zmian związanych ze sprzedażą i nabywaniem nieruchomości, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 4 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. nr 76 poz. 694).
- 35) Egzekwowanie opłaty skarbowej od podań i załączników określonych w art. 1 ust. 1 pkt.1 lit. a) ustawy o opłacie skarbowej.
- 36) Dokonywanie wydatków wyłącznie na cele związane z zaspokojaniem potrzeb zbiorowych, zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.
- 37) Przestrzeganie zapisów specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz gromadzenie wszystkich dokumentów związanych z postępowaniem o zamówienie publiczne celem zapewnienia zgodności procedury i dokumentacji tych postępowań z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych.
- 38) Zamieszczanie w ogłoszeniach o przetargach na sprzedaż nieruchomości wszystkich informacji wymaganych przepisami § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 stycznia 1998 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub gminy (Dz.U. Nr 9 poz. 30) w związku z art. 35 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 ze zm.).

- 39) Ustalanie ceny nieruchomości gruntowych na podstawie aktualnych operatów szacunkowych, odzwierciedlających wartość rynkową sprzedawanych nieruchomości zgodnie z art. 67 ust. 1, art. 150 ust. 1 i art. 151 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
- 40) Naliczanie kombatantom, przy sprzedaży lokali mieszkalnych, zniżki wynikającej z przepisów art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z 28 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (tekst jednolity Dz.U. z 1997 r. Nr 142, poz. 950) od ceny zakupu nieruchomości.
- 41) Opracowywanie i przedkładanie przez Zarząd Miasta Radzie Miejskiej informacji o stanie mienia komunalnego, zawierających wszystkie dane wymagane przepisami art. 120 ustawy o finansach publicznych.
- 42) Przedłożenie przez Zarząd Radzie Miasta projektu uchwały w sprawie ustalenia stawek opłaty adiacenckiej stosownie do przepisów art. 144 ust. 1 i art. 107 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
- 43) Ujmowanie środków trwałych w grupach i podgrupach zgodnych z Klasyfikacją Rodzajową Środków Trwałych;
- 44) Przekazywanie przez Zarząd Miasta podległym jednostkom informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek w terminie określonym w art. 126 ust. 1 pkt.2 ustawy o finansach publicznych.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 powołanej wyżej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Romuald Wysocki

Przewodniczący Rady Miejskiej

w Jedlinie Zdroju